نثاراحمد صمد واصفي صيب ښکلې ليکنې

نثاراحمد صمد په فیسبوک کې

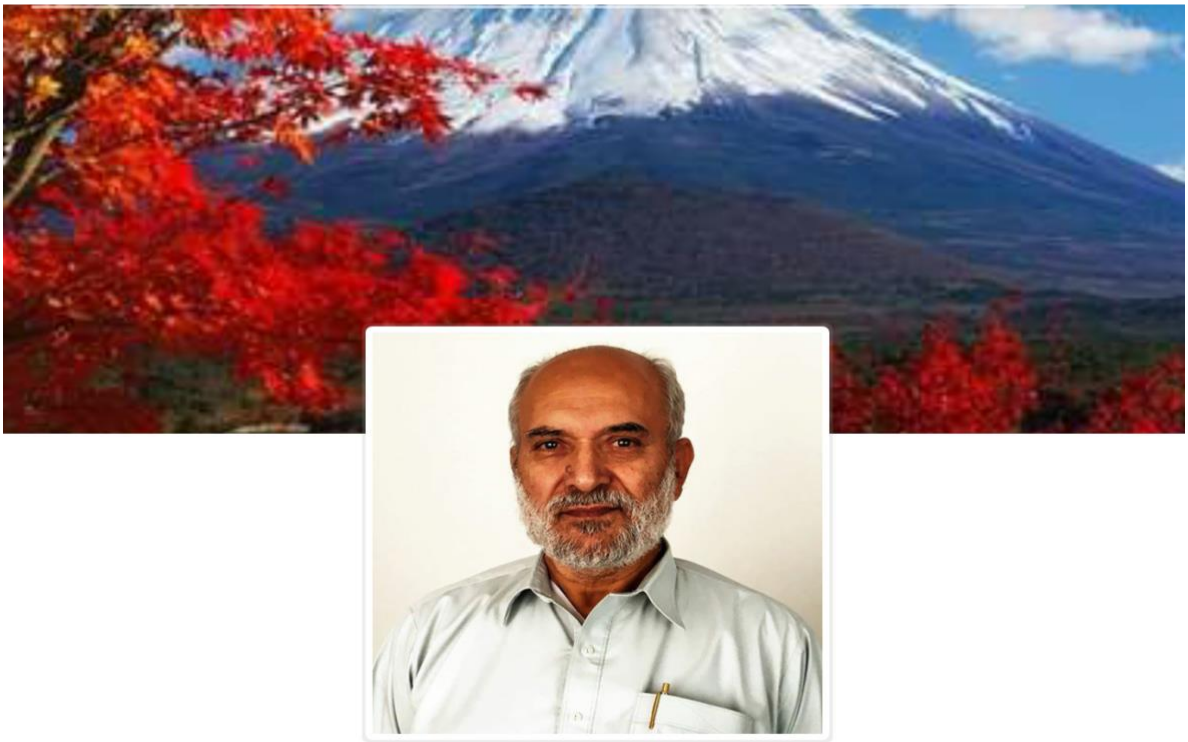

Nisar Samad

Ketabton.com

Wasifi

ټولونکي: صبورګل صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرېزه

الحمدلله دالله شکر اداء کوم چې له ډېرو سختو مصروفیتونو سره سره وتوانېدم، چې د شاغلي واصفي صیب د فیسبوک لیکنې راغونډې کړم ، او تر خوږو وطنوالو یې ورسوم.

د مسافري سخت مصروفیتونه وي، په دی هر مسافر پوهیږي، خو د واصفي صیب لیکنې می نه لوربدي چې حبث لاړي شي، نو له دې مصروفیاتو او نه امکاناتو سره سره مي دغه ده، دالله ښکر اداء کوم چې کتاب مې تکمیل کړ.

دري میاشتي مخکې مې له محترم واصفي صیب! څخه د کتاب لیکلو اجازه واخېسته، محترم واصفی صیب! په ورین تندی دا غوشتنه ومنله، او ما هم دالله په توکل دا کتاب مکمل کړ.

په کتاب کې ټولې لیکنې دمحترم استاذ دلاس لیکل شوي لیکنې دی، ما هېڅ کوم تعدیل پکښې نه دی کړي، یوازي می دایډیټ په برخه کې کار کړي ده.

لیکل شوي کتاب ټول افغان ملت ته تحفه کوم او له ټولو هغو افغانانو غوښتنه کوم چې د سنسور په برخه کې یې پوره پوره هڅه راسره وکړي.

په پای کې کتاب د محترم مرحوم پلارجان رحمة الله علیه روح ته ببښم، او د مرحوم لپاره دکتاب ویلو ترمخ د دعا لاسونه پورته کړئ، او د مغفرت دعا ورته وکړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصیحت

یو ځوان و یو سپین ږیري ته وویل چي نصیحت راته وکړه .

سپین ږیري ورته وویل : قرآن ولوله مخکي له دې چي، قرآن پر تا وویل سي !

لمونځ وکړه مخکي له دې چي، تا ته لمونځ درکول سي !

د نورو له تجربو څخه ګټه واخله مخکي له دې چي، ته د نورو له پاره تجر به شي.

حضرت عمر (رض) پر منبر ودرېد . شکېدلې چپنه یې اغوستې وه . له لوږي یې په ګېډه کی غرهار وو .

د خطبې په منځ کي یې وویل :

که غریږې او که نه ، قسم په خدای تر هغه به دې مَړه نه کړم تر څو د مسلمانانو اولادونه ماړه سوي نه وي !

تریخ غړپ

د حسد تر ټولو ښه چاره او علاج دا دی چی د هغه چا سره چی حسد کوې نوم یې واخله او د خیر دعا ورته وکړه . که څه هم دا ډیر تریخ غړپ دی مګر له دننه دې ناروغي جوړوي . ته خو یې امتحان کړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوری پیاله

دا ولی ډیري پیسې خرڅوو لاکن لږ شیان لرو ؟!

ډېر اجناس رانیسو خو لږ خوند ترې اخلو ؟!

عاید مو ډېر خو لاس مو تنګ دئ ؟!

آسانتیاوي ډیري خو راحت لږ لرو ؟!

لوی علت يې حرص دی ، او د نننی انسان د حرص پیاله ځکه نه ډکیږی چی په هغې کی د ناشکرۍ سوری دی چی ډکېدو ته يې نه پرېږدي !

سوۀ استفاده

نرم زړئ انسان ساده یا احمق نه وی ، بلکی ښه پوهيږي چی خلک څنګه چپه او راسته لوبی ورسره کوی . خو بیا هم دئ پر دې هر څه سترګي پټوي دا ځکه چی زړه يې نرم ، پاک او ښایسته دی !

نو د چا له صداقته بده استفاده مه کوه چی دا هم يو خیانت دی .

خپل عمل د لارې مل

ته به ښه وظیفه او مقام لرې ، ښه کورنۍ او قوم به لرې ، ښه نوم او نښان به لرې ، ښه کور او موټر به لرې ، ښه مال او دنیا به لرې....

(c) ketabton.com: The Digital Library

آيا د دغو ښځه يو شي هم قبر ته درسره وړې ېپله عمله ؟

نو مه ناوخته کوه !

د درواغو بدبويی

رسول الله (ص) وفرمايل : کله چی څوک درواغ ووايی نو د درواغو د بدبويي له امله (د رحمت) فرشته يو ميل ليری ورڅخه ځی (سنن الترمذی : ۱۹۷۲) .

خو زموږ ننني محيط؟!

سابقه د آينده سره وتړه !

آيا داسی انسان سته چی ماضي بدله کړی ؟ آيا څوک راتلونکې بدلولای سی ؟ قطعأ نه . خو ډير خلک په ماضی پوری کلک مبتنی دي دومره آينده نه سنجوي لکه په ماضی کی چی بند دي .

نو د ماضی سره بايد څه وکړو ؟ دا چی ماضي نسو بدلولای ، نه يې هيرولای سو ، نه يې سمَوَلای سو او نه يې حذف يا محوه کولای سو . نو صرف يو کار کولای سو هغه دا چی ماضی بايد ومنو او درس ورڅخه واخلو . يعنی سابقه او آينده سره وتړو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انسان او رحمان رضايًيت

يو پاچا د نصيحت او پند اوريدلو ډير شوقی و . يوه ورځ يې يو متقی او زاهد عالم ته وويل چی داسی نصيحت راته وکړه چی انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی .

عالم ورته وويل چی ډيره ساده خبره ده او هغه دا چی د ورځی فقيرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چی « انسانان درڅخه راضي سی » او د شپې پخپله د الله څخه فقر کوه چی « الله درڅخه راضي سی » !

په رښتيا هم دا نو دنيوي او اخروي برى دى . الله دى يې د هر شتمن ، هر سياست وال او هر چارواکې په نصيب کړى، آمين .

کارلوس فونتس ويلی دي :

په دنيا کی چی می له ژونده تر ټولو غټ سبق زده کړ، دا دى چی هيڅوک د خپلو خبرو سره ورته او مشابه نه دی ! [يعنى خبري او عمل يې اختلاف لری .

پوښتنه

محترم وروره او محترمی خور ! په تا کی کومه داسی غلطي سته چی غواړې تر ټولو اول يې رفع او دفع کړې ؟ آيا هغه سُستي او تنبلي ده ؟ آيا د سهار لمانځه ته نه راپاڅېدنه ده ؟ آيا د بې حوصله ګی ختموَنه ده ؟ آيا د بدګومانۍ پای ته رسوَنه ده ؟ آيا د درواغو بندوَنه ده ؟ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د غیبت ځپنه ده ؟ اقلاً د یوې غلطۍ محوه کولو ته خو باید لومړیتوب ورکړې !

نو تر ټولو اول دروازغ ویل بند کړه بیا وګوره !

اول د ځان بدلون

زموږ کمزوري دا ده چې د مقابل طرف د بدلون په لټه کی یو خو ځان مو هېر وی یا متوجه نه یو .

د فرعون میرمنی تصمیم ونیوئ چې بدلون وموMی ؛ د نوح (ع) زوی بیا د بدلون له پاره تصمیم نه نیوئ ؛

لومړنۍ د یو سرکښ او ظالم انسان میرمن وه ، خو دوهم د یو پیغمبر زوی و .

نو د ځان سمون او بدلون هیڅ مقدمه نه غواړي او د نه بدلون له پاره بیا هیڅ پلمه د منلو وړ نه ده .

پس دا پخپله ته یې چې د بدلون تصمیم ونیسې . یعنی تر څو چی په ځان کی د بدلون اراده ونکړې الله تعالی دې روان حالت نه بدلوي (الرعد : ۱۱) .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا يې له خيره چې ناحقه وياړې ؟!

که ته ښايسته يې مه پرې نازيږه ، ځکه دا ښايست خو تا پخپله نه دی جوړ کړې ؛

که ته د يو خاص قوم يا نسل څخه يې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی غوره کړی ؛

که ته د يو شتمن يا واکمن اولاد يې په دې هم وياړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی .

دا ټول « بې ارزښته افتخارات » دي . نو ستا کمال دا دی چې په تقوا دې وویاړه ، په اخلاقو دې وویاړه ، په لیاقت دې وویاړه ، په خدمت او صداقت دې وویاړه چې دا به نو ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام سپارښتنه او غوښتنه ده !

مونږ تر سخت تعقيب لاندی يو

کله چې د ګناه ارتکاب کوې نو درې خبری حتمأ مدنظر ولره : الله دې وينی ، ملايکی يې ليکي ، او مړينه دی څاری . نو تر څومره عظيم oتعقيب لاندی يې ، خو بيا هم ؟!

مثبت فکره اوسه

هغه (شی يا سړی) چې ښه درته ايسی په غور يې مه ګوره ، داسی نه چې کومه خرابي پکښی پيدا سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه (شی یا سړی) چی بد درته ښکاری په غور یې ګوره داسی نه چی کوم ښه والی پکښی پیدا سی .

هو ، بد خو بد دی ؛ ښه مه بد کوه (ښه خو ښه دی ؛ که ښه یې نو بد درته ښه کړه)

هر ظالم ړوند او کوڼ دی

انسان عمدتاً په درو طریقو سره مغرور کیږی : یا به ډیری پیسې لری او شتمن به وی ؛ یا به جسماً غښتلی او پیاوړی وی ؛ یا به لوړ مقام یا چارواکیً پلار لری . ځکه نو ظلم ، لویی ، حق تلفي او ډیر نور ګناهونه کوی .

ښه ، که یې الله تعالی د بدن یوه پُرزه سُسته کړی نو کړپیً او دربیً به یې تر آسمانه ورسیږی ، ځو چی له مځکی به ووهل سی !

موږ ډیر دغسی مثالونه لرو خو هغوی پخپله کاڼه او ړانده دي !

له بهتانه ډډه

وايي چی یو سړي مَهلب بن ابي صُفره ته بد وویل ، خو ده یې په ځواب کي هیڅ هم و نه ویل . یو چا ورته وویل : ولي دي د ده د بدو خبرو ځواب ور نه کړ ؟ _

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهلب وويل : د ده بدئ يا عيبونه را معلوم نه دي ، او دا مي هم خوښه نه ده چي د هغه څه په هکله بهتان پر ووايم چي په ده کي نسته .

هو ، الله دی هر مسلمان ته دغسی دينی تومنه ورکړی . په رښتيا هم هغوی اسلام هضم کړی و ، خو موږ وګوره چی د اسلام څومره تېکه داري کوو لاکن په عمل کی هغسی نه يو.

اې حق خوره او ظالمه !

دا حتمي نه ده چی د يو چا آه و فرياد يا ښيرا درپسې وی ، بلکی ځينی وختونه د يو چا تېنګ صبر او خدای ته پريښودل هم ستا خوښئ پيکه کوی او سکون دې اخلی ، خير دی چی نن د غرور پر نيلی سپور يې .

که هوس دی نور دې بس دی !

د خوش باورئ يا نيکی سزا

څومره د افسوس خبره ده چی پر يو چا باندی د ړندو په څير باور وکړو ، او باالاخره هغه دا ثابته کړی چی په رښتيا هم موږ ړانده وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځان او جهان بې اعتباره

« اعتبار » په دوستۍ او خپلوۍ کی د اکسیجن غوندی اهمیت لری . که پر یو چا « بې اعتباره » سوې نو د هغه دعاوی هم بنیراوی درته ښکاری ، او ښه یې هم په بدیو کی شمیرې .

دا ځکه چی د اکسیجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطې بې تنفسه وی .

نو ځان له ناکامۍ وژغوره ، یعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کیږه !

کوچنی مغز ، لویه ژبه

ځینی خلک متأسفانه اوریدل لږ کوی خو خبري ډیری کوی . دا داسی کسان دي چی مغز یې کوچنی خو ژبه یې غټه ده . مطلب دا چی موږ باید هر څه وسنجوو بیا یې ووایو نه داچی اول یې ووایو بیا یې وسنجوو . دا نو څه فایده ؟ باید مخاطب ستومانه او بیزاره نکړو .

پس مه پریږده چی ژبه دې تر فکر مخته سی !

له ګناه کاره کرکه مه کوه !

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چی د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځکه چی انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی .

مطلب دا چی علایم اهمیت نلری بلکی عوامل مهم دي . پس له ګناه باید کرکه وکړو نه له ګناه کاره !

بې انصافي

د صدقې یا خیرات ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (یعنی سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله څخه د جنت لوړترین مقام غواړو .

څومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو !

بېشکه چی الله رحیم او کریم دی ، مګر ته خو هم انصاف وکړه !

ځاني اصلاح

تل ښه والی په نورو کی او بدوالی په ځان کی لټوه او سمّوه يې . که همدا فارمول مراعات کړې نو دا به ستا تر ټولو ښه والی او روحي سکون وی . امتحان يې کړه بیا وګوره !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شتمن فقير

کله چی ته وصت پاڼه لیکې (یا شفاهي وصیت کوې) ، آیا خبر یې چی یوازینی څوک چی ستا د مال او دولت یا جایداد څخه محروم پاتیږي ، هغه ته پخپله یې ؟!

چا ته خپل سهم پریږدې ؟ آیا هغه اولاد ته چی ډیر ژر به دې هیر کړی ؟ که هغه اولاد ته چی ستا د سهم یوه سلنه به هم نه درپسی خیراتوي ؟ که هغه اولاد ته چی ځان پوه او تا ناپوه بولی ؟

نو اوس لا ژوندی یې ، ستا د خپل سهم زیاته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چی ناوخته سی ! آیا پوهیږې چی صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی یې ضایع کوې ؟ ولی دا کار هغه اولاد ته پریږدې چی د دنیا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟

که همداسی ونکړې نو پوه سه چی شتمن فقیر یې (یعنی دلته شتمن او هلته فقیر) !

مهم پوهاوئ

کله چی ته د یو چا په څیره ملنډی وهې یا پر خاندې نو دا پر تصویر نه بلکی پر مُصور خاندې یا پر انځور نه بلکی پر انځورګر خاندې یا پر مخلوق نه بلکی پر خالق خاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعادل ساته !

ځان په ژوند کی هیڅکله چا ته مه ورایله کوه (یعنی په اختیار کی یې مه ورکوه) . ځکه چی نننۍ انسان یوازی خپلی ګټی ته ګوری ، یعنی که ته پر ګران یې نو ستا بدی هیروي او که خوابدۍ سو نو ستا نیکی هیروي .

متل دی چی مه دومره خوږ اوسه چی ودې خوری او مه دومره تریخ اوسه چی ودې غورځوي ! اسلام وسط او تعادل خوښوي .

د پیسو طاقت

پیسې غوږونه نلري خو اوریدلی سي ، پښې نلري خو ځغستلی سي ، لاسونه نلري خو وهلی سي ، خوله نلري خو ږغېدلی سي ، هیڅ نلري خو هرڅه کولی سي !

نو ځکه ظالمان ببغمه ظلم کوی ، فاسدان بېغمه فساد کوی ، زورواکان بېغمه خرمستۍ او سرمستۍ کوی خو څوک یې مخه نسي نیولای .

پیغمبر (ص) داسی فرمایی : « الله تعالی ظالم ته مهلت ورکوی او چی ویې نیسی او مؤاخذه یې کړی نو نه یې ایله کوی » .

(c) ketabton.com: The Digital Library

قادر او مقتدر ذات

یو قدرت چی لیدل (بینایی) خلق کوی ، یقیناً چی هغه بینا او لیدونکی دی . یو ړوند نسي کولای چی بینایی خلق کړی .

یو قدرت چی اورېدل خلق کوی ، نو هغه یقیناً اورېدونکی وی . یو کوڼ نسي کولای چی اورېدل خلق کړی .

یو قدرت چی ژوند خلق کوی ، نو هغه یقیناً ژوندی وی . یو مړ نسي کولای چی ژوند خلق کړی .

پس هغه خالق په صداقت سره ومنه چی هم « ښه لیدونکی » ، هم « ښه اورېدونکی » او هم « ژوند بخښونکی » دی !

دومره غفلت ؟

راځی په خپل ګرېوان کی وګورو :

دا چی موږ د ډوډۍ خوړلو پر وخت ډوډۍ خورو ؛ د مطالعې پر وخت مطالعه کوو ؛ د کار پر وخت کار کوو ؛ د خوب پر وخت خوب کوو ؛ د مجلس پر وخت مجلس کوو ؛ نو د لمانځه پر وخت لمونځ ولی نه کوو ؟!

هره پلمه او حیله بې معنی ده .

د عزت امید

احترام او درنښت ډېره ګرانه متاع ده چی هر څوک یې نه لری . نو د هغه طمع د ارزان بیه یعنی سپکو خلکو څخه مه کوه !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دنيا مه نازيږه

سعدي صاحب وايی : ته په کومه دنيا وياړې ؟ هغه چې تر ټولو ښه خوراک يې د مچۍ توف کړي مواد [عسل] دي ؟ يا هغه چې تر ټولو ښه لباس يې د چنجي توف کړي مواد [وريښم] دي ؟

نو زه به له دې دنيا نه څه وغواړم چې حلال يې « حساب » لری او حرام يې « عذاب » لری ؟

سعدي صاحب يې چاره داسی بيانوي : د چا چې حساب پاک دی ، له احتسابه يې څه باک دی .

د ژوند لنډيز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډيز دی : لومړی خنداوي چې محوه کيږی ؛ دوهم اوښکی چې وچيږی ؛ دريیم عملونه چې پاتيږی

نا آرامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، حتی اړيکی بدلوي خو بيا هم پريشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چې خپله رويه نه بدلوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل او د بل غم

د بل غم يوه ځغلنده صحنه ده چې ژر تيرېږی .

پوه سه چې : د اوښکو هر څاڅکی د نړۍ تر هر شي ګران دی ، خو څوک يې تر هغه وخته په قيمت نه پوهيږی څو چې هماغه اوښکی يې تر خپلو سترګو نه وی بهيدلي .

دايمی ښايست

ته د ځان ښايسته کولو ، سينګارولو او ښه معلومېدلو له پاره څومره کوښښ کوې . که د نېک عمله کيدو له پاره همدومره کوښښ وکړې نو دا به دايمی برتری او لاسبری وی . امتحان يې کړه بيا وګوره .

ځان په ترازو کی

پر ځان د بل چا ګرانول خو دومره لويه خبره نه ده ، بلکی ډيره مهمه او مشکله خبره دا ده چی ځان پر بل چا ګران کړې .

ريا نه بلکی خفا

د يو چا سره د کومک او مرستی پر مهال د هغه څيرې ته ډير مه ګوره چې د دوو زيانونو امکان سته : لومړی دا چی ممکن ستا په دغه عمل سره هغه ځان حقير وګڼی او دوهم دا چی د هغه شرمنده سترګی ښايی ستا په زړه کی د غرور تخم وکري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هوا کې مه ځه !

زموږ نوی ماډل موبایل تلیفون په لاس کې وی او د دنیا په هر شي ښه خبر یو ، خو متأسفانه له ځانه ناخبر یو !

د خپلوۍ پرېکون

د خپلوۍ او دوستۍ رسۍ هغه وخت کمزوره کیږی چې انسان ته د غلط فهمیو له امله سوالونه ورپیدا سی ؛ خو هغه وخت پسی شکیږی چې دغسی پوښتنو ته ځوابونه هم پخپله جوړ کړی .

نننۍ ډیرې خپلوۍ د همدغسی بدګومانیو قرباني دي چې کشران د مشرانو رول پکښی لوبوي .

مه ناوخته کوه !

محترم وروره او محترمی خور ، مرګ یو څرګند راز دی . « څرګند » ځکه چې هر څوک ښه پوهیږی چې مرګ حتمأ راتلونکی دی . خو « راز » ځکه دی چې هیڅوک نه پوهیږی چې هغه به چیری ، څنګه او کله وی .

نو مه ناوخته کوه . ځکه نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو عالم څه ښه ويلي دي :

دا مهمه نه ده چی انسان تر فضا یا سپوږمۍ پوری ورسیږی ، بلکی مهمه دا ده چی انسان د فضا او سپوږمۍ تر ښتن پوری ورسیږی !

علم او ثروت

زوی له پلاره وپوښتل چی د خلکو په نزد علم ښه دی که ثروت ؟

پلار يې ورته وويل چی دواړه ښه دي . ځکه خلک پر دوو برخو ويشلي دي :

اول ـ عوام چی د ثروت له امله دې خوښوي .

دوهم ـ خواص چی د علم له امله دې ستايي .

هو ، د ننني زمانې له مخي دا يو علمي او عملي تحليل دی .

د سبا تشويش مه کوه

د پرون او نن خدای د سبا خدای هم دی . موږ لومړی ځل دی چی بندګي کوو خو هغه د بې حسابه پيريو راهيسی خدايي کوی .

نو د خدای په خدايی عملاً باور او يقين وکړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر درانه پیټې لاندی

که له ژونده خوند اخلې نو په زړه کی آرمانونه لږ کړه بیا وګوره . پر ژوند باندی ډیره تکیه مه کوه ځکه هغه هر څوک له ځانه شړي او مرګ ته یې پوری وهي .

د سمون توَمنه

خواجه نظام الدین دهلوي (رح) څه ښه ویلي دي : « هر څوک چی ووینې نو تر ځان یې بهتر وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی او نیک عمله یې خو هغه ګنهکار وی . کېدای سی دا ستا آخري اطاعت او نیکي وی خو د هغه آخري ګناه وی ، چی په دې ډول به ته ګنهکار سې او هغه به نیکوکار سي . »

داعالی پوهوَنه د ځانی او اجتماعی سمون تومنه لری . نو ښه به دا وی چی د خپل ژوند د لاری څراغ یې وګرځوو . بس یوه قلبي اراده غواړي .

الله تعالی ستر قاضي دی

موږ هر یوه ځان پخپله قاضي ټاکلی دی . بیله دې چی دا راته معلومه او ثابته سی چی د الله تعالی په نزد څوک ښه دی او څوک بد دی ، یا څوک حق دی څوک ناحق دی بس لګیا یو پخپل سر قضاوت کوو ، خپله فتوا صادروو او خپلی ټاپې وهو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو څومره خطاکاران او ګناه کاران يو چې د الله تعالی په فيصله کی هم مداخله کوو .

محتاط اوسه

که ستا د خولې څخه يوه خبره راوځی يا يې په قلم سره وليکې ، نو يوه سه چې دا به حتمأ په يوه محکمه کی ثابتوې که هغه دنيوي محکمه وی يا اخروي محکمه !

نو محتاط اوسه .

له شيطانه د نجات لاره

يو استاد له خپل شاګرد څخه وپوښتل چې که شيطان کومه ګناه ډيره درته ښکلې او جذابه کړی ، نو څه ورسره کوې ؟ شاګرد ځواب ورکړ چې مقابله او جهاد ورسره کوم .

استاد ورڅخه وپوښتل که هغه بيا هم همداسی وکړی ، نو څه کوې ؟ شاګرد ورته وويل چې بيا هم جهاد او مقابله ورسره کوم .

استاد ورته وويل چې دغه لاره ډيره ستونځمنه ، اوږده او ستومانيزه ده . بهتره چاره يې دا ده چې د سپي له شره د هغه څښتن ته پناه يوسه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوږده ژوند لنډيز

د انسان د ژوند نېکمرغي پر درو پايو ولاړه ده :

د پرون څخه تجربه اخيستل ؛ د نن څخه استفاده کول ؛ او د سبا څخه امید لرل .

خو موږ برعکس ځو :

د پرون غم کوو او نه يې پرېږدو ؛ نن درګرده ضايع کوو ؛ او د سبا څخه بيره او وهم لرو .

نو بويه څنګه به ګټمن او بريمن سو ؟!

ځان پخپله وهل

د يو چا سره د بُغض او حسد معنی دا ده لکه ته چی يو چا ته په خپل دماغ کی بېله کرايې څخه ځای ورکړې او له امله يې ستا دماغ تنګ او تخته سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عقیده او حقیقت

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی .

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی .

له همدې امله خلک تل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر !

استغفرالله .

د الهي نعمت یوه بیلګه

موږ له سره تر پښو پوری د الله تعالی په بې حسابه نعمتونو کی پټ یو . نعمت یوازی دا نه دی چی مال او دولت ولرو ، بلکی :

د سترګو بینایی هم نعمت دی ؛ په دماغ کی ښه فکرونه هم نعمت دی ؛ په زړه کی د چا درد احساسول هم نعمت دی ؛ په رګو کی روانه وینه هم نعمت دی ؛ د چا د اوښکو پاکول یا وچول هم نعمت دی ؛ او تر ټولو مهمه دا چی د ایمان لرل پخپله ستر نعمت دی....

نو بیا موږ د خپل رب د بې حسابه او سترو نعمتونو شکر ولی نه ادا کوو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ ، دروغ دی

دروغ هم خپله مزه او ذایقه لری . که يې ته وايې نو خوږ وی او که يې بل وایی نو تریخ وی !

دروغ ویل او دروغ اوریدل د یوې سِکې دو مخه دي .

زنګ وهلي اړیکی

کله چی په مسایلو او روابطو کی اختلافات ډیر وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړي لاینحله وی ، علم لږ وی ، دلیل بې کسه او منطق بې وسه وی نو پوه سه چی خاموشي او پټه خوله اصلي ګټونکی دی !

له امتحانه وډاریږه !

که یو څوک د هغه د ماضي په خاطر ذلیل کوې یا ترټې یا پېغور ورکوې ، پر هغه خو تیره سوه . نو له خدایه وبیریږه داسی نه چی د هغه ماضي ستا آینده سی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر الله تعالی انتقاد مه کوه !

لقمان په عمل ډېر ښکلی و . خو په څیره بدرنګه و . یوه ورځ یو چا ورته وویل چی ای لقمانه ! څومره بدرنګه یې .

هغه په ځواب کی ورته وویل چی د هر شي خالق الله تعالی دی . نو زه ستا څخه پوښتنه کوم چی آیا زما د څیرې عیب لټوې او که د الله تعالی عیب لټوې ؟ دا خو صرف الهی اراده او فیصله ده چی زه باید دغسی بدرنګه اوسم ، نو ستا انتقاد پر ما نه دی بلکی پر الله دی .

سړئ په دې منطقي دلیل سره قانع او پټه خوله سو او د دغسی بیهوده خبرو څخه یې توبه وکړه .

خو موږ څنګه یو ؟!

انساني اوصاف

دا چی موږ یې انسان پیدا کړي یو ، « زموږ کمال او اختیار » نه دی بلکی د الله ستر رحمت او نعمت دی . خو په ځان کی انسانیت جوړول « زموږ کمال او اختیار » دی !

ګناه حتی عادي بولي

رسول الله (ص) فرمایی : که په کوم ځای کی ګناه کیږی خو خلک هغه عیب و نه ګڼی نو هغوی ټول په دې ګناه کی شریک دي (ترمذی او ابو داؤد) .ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

استغفرالله ، څومره عظیم خبرداریٔ دی .

راسیً چی اوس نو خپل ځان ، خپل مجلس او خپل چاپیریال و ارزوو چی څنګه یو ؟!

نږدې هم وګوره!

اې بې خبره او اې بې پروا انسانه ، په خپل دولت او جسمانی طاقت باندی ډیر مه نازیږه ، ځکه غریبي او ناروغي ډیر نه ځنډیږی !

نور نو مه ناوخته کوه !

آیا شیطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب یې څښلي وو ؟ قمار یې کړی و ؟ څوک یې وژلی وو ؟ شِرک یې کړی و ؟ نو څه ګناه یې کړې وه چی الله تعالی د همیشه له پاره لعنت پر ووایه ؟ ځواب دا چی صرف د یوې سجدې څخه یې انکار وکړ .

خو هغه کسان چی لمونځ نه کوي ، هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوي ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه . استغفرالله !

شیطان و انسان ته د سجدې څخه انکار وکړ خو موږ رحمان ته د سجدې څخه انکار کوو (هغه هم الهي امر و او دا هم الهي امر دی) . استغفرالله !

که هوس دی نور دې بس دی . ځکه نن د عمل ورځ ده بېله حسابه خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنيوي او اخروي برى

د خلكو سره دومره بد سلوک مه کوه څومره چې هغوی بد دي ، بلکې د هغوی سره دومره ښه سلوک کوه څومره چې ته پخپله ښه یې .

د فکر او عمل ازموینه

که تا کومه نیکي کړې وی نو مه یې یادوه ؛ که بل چا کومه ګناه کړې وی دا هم مه یادوه .

ځکه چې د خپلی نیکۍ پېښول « ستا د فکر امتحان » دی خو د بل د ګناه پېښول بیا « ستا د عمل امتحان » دی !

دا دنیا د امتحان صحنه ده . نو که بری غواړې ، خپل « سوچ » او « عمل » دې ازمویلی لره.

د جنت سرداره

الله تعالی جنت را اخیستی دی او د مور په پښو کی یې ایښی دی . نو د زړه به یې څومره مقام وی ! چې مور دې و نه بخښی الله دې هم نه بخښی . مارک ټوین وایی : « له مینی نفرت کوم ، ځکه یو ځل مین سوم مور می هېره کړه . »

هو ، دوه شیان دي چې زامن له موره بېلوي : پیسې او واده !

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور د کور هسته ده . د هغې تر تک وروسته الکټرون ، پروټون او نیوټرون خپل وزن له لاسه ورکوی او اتوم ګوګ او منځ تشی سی . نو د دې پر ځای چې په پښېمانی او سرځوړی سره د هغې قبر ته ژاړې ، همدا اوس راویښ سه !

د ګناه کیفیت

که ګناه رنګ درلودلی ، نو هیچا به هم یو د بل صورت له شرمه نسو لیدلای .

که ګناه بوی درلودلی ، نو هیڅوک به هم له تعفنه یو بل ته نسو نږدې کیدای .

دا هم د څښتن تعالی یو رحمت دی چې د ګناه رنګ او بوی یې پوښلی دی . خو په « ستره ورځ » به یې د ټولو په مخکی رسوا کوی .

نو د ګناه څخه وبیرېږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چې سبا پخپله ستر قاضی دی !

ګوره اې ناځوانه او نامرده !

کومه خبره چې د چا په وړاندې نسې کولی هغه خبره د هغه تر شا هم مه پسی کوه ، ځکه دا غیبت دی . او که درواغ ورپسی وایې نو دا تهمت دی . ـ

پوه سه چې الله تعالی هر وخت ښه لیدونکی او ښه اورېدونکی دی ، له هغه خو شرم وکړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولی طمع او ګیله ؟

په داسی دنیا کی چی یوه ورځ زما او ستا خپله روح هم راښخه ځی او یوازی مو پریږدي ، نو د نورو ښخه ولی طمع او ګیله وکړو ؟

نه افراط نه تفریط

د ژوند سره له حده زیاته مینه مه کوه ، ځکه چی هغه د هیچا سره وفا نه ده کړې (حتمأ یې له ځانه شړي) . خو مرګ بیا هیڅکله مه هیروه ، ځکه چی هغه د هیچا سره جفا نه ده کړې (حتمأ یې د ځان کوي) !

نو د زوکړې او مړینی تر منځ خورا لنډ واټن دی چی د سترګو په رپ کی ځی (یعنی له هیڅ نه تر هیڅ پوری) .

حضرت مجدد الف ثانی (رح) ویلی دي :

د چا چی نظر په کنټرول کی نه وی د هغه زړه هم په کنټرول کی نه وی او د چا زړه چی په کنټرول کی نه وی د هغه شرم ګاه به هم په کنټرول کی نه وی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عادي خو اساسي سمون

که ته په هینداره کی دقیقاً وگورې نو ضرور به خپله څیره یا (ښه) درته ښکاره سی یا (بده) . نو هر ځل چی هینداري ته گورې په پاک زړه او پاک وجدان سره پکښی گوره . که بالفرض خپله څیره بده درته ښکاره سوه نو بد کارونه بند کړه ؛ او که ښه درته ښکاره سوه نو په بدو کارو يې مه خرابوه . دا عمل تجربه کړه بیا وگوره !

د غټی بیزو عدالت

روایت دی چی دوې کوچنی بیزوگانی د یوې ډوډۍ په سر نه سره جوړېدې . فیصله يې وکړه چی غټه بیزو به قضاوت او عدالت کوی . دواړی غټی بیزو ته راغلې او خپله دعوه يې ورته وړاندی کړه .

غټی بیزو هم ډوډۍ نیمه کړه او هره ټوټه يې د ترازو په دوو پلو کی کښېښووله . هغه ټوټه چی تر بلی لږ درنه وه نو یوه گوله يې ځنی وخوړله او بیا يې دواړی د ترازو په دواړو پلو کی کښېښوولې .

دا ځل هغه بله درنه سوه ، د هغې څخه يې گوله واخیسته او هغه يې وخوړله خو بیا لومړنۍ والا درنه سوه څو چی په دې ترتیب يې ټوله ډوډۍ سوکه سوکه د دواړو بیزوگانو مختته وخوړله او هغوی په مأیوسۍ سره یو بل ته کتل او مخ پر ځنگله وربې ولاړې .

استغفرالله ! نني جابران ، قاضیان ، څارنوالان او قدرتمندان کټ مټ عدالت او قضاوت کوی . د نورو حق خوری او ظالمانه فیصله کوی . الله دی يې اصلاح کړی ، داسی نه چی ناوخته سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه ازار

که په دیوال کی چاکونه (درزونه) پیدا سی نو هغه نړیږی او رالویږی ، خو که په زړه کی درزونه پیدا سی نو هغه دیوالونه کیږی او بندیږی .

نو د چا زړه مه آزاروه .

د شیطان مرستیالان

ننني انسان څومره له خپلی ټاکلې او پېیلې لاری څخه اوښتی دی . د لارښوونی او پوهوَنی له پاره یې یو لک او څلیرویشت زرو پیغمبرانو کفایت ونکړ خو د ګمراه او خطا کولو له پاره یې فقط یو شیطان کفایت وکړ !

نن متأسفانه ځینی اِنسي شیطانان حتی د اصلي شیطان څخه هم وړاندې تللی دي ! استغفرالله .

بیده ضمیر

په دنیا کی تر ټولو آسانه کار خبري کول دي ، په خبرو کی تر ټولو آسانه کار انتقاد کول دی ، په انتقاد کی بیا تر ټولو آسانه کار په فېسبوک کی د بل سپکول او ترټل دي .

دا ځکه چی دلته آزادي چوکاټ نلری ، مسؤلیت حدود نلری او وجدان محاکمه نلری . هر څه چی لیکې او هر څه چی وایې آزاد یې ، مګر

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو كنټرولر لرې چې هغه د خپل وجدان راوېښېدل دی . نو راځئ چې د ژبې حرمت او د قلم عفت وساتو .

ځان خپل

د يو عالم څخه يې وپوښتل چې غوصه څه شي ده ؟ ويې ويل چې د بل چا د غلطۍ سزا ځان ته ورکول غصه ده.

د دعا طاقت

يوه سندره کولای سی چې يو ګړی دې بدل کړی ؛

يو مجلس کولای سی چې يوه ورځ دې بدله کړی ؛

يو ګام کولای سی چې يو سفر دې بدل کړی ؛

يو فکر کولای سی چې يو څو کاله دې بدل کړی ؛

خو يوه دعا کولای سی چې ناممکن دې بدل کړی

کنجوس او حريص

يو عالم څه ښه ويلی دي : بهتره او غوره دا ده چې د يو شتمن په حيث ژوند وکړو نه دا چې د يو شتمن په حيث ومرو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ خو له خپلو ژاړو

يوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو خبرې يې کولې . سروزرو په مجلس کې اوسپني ته وويل چې زه او ته دواړه په چکش وهل کيږو ، خو ته ولې ډير فرياد کوې او نارې وهې ؟

اوسپنې ورته وويل چې کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زيات وی .

ټکماري او چالاکي

علامه البيرونی ويلی دي : خلک به ستا زړه آزار کړی او بيا به داسی رويه ښئيې لکه تا چې د هغه زړه آزار کړی دی .

ظاهري او باطني پناه

زموږ استغفار هم استغفار ته اړتيا لری ، ځکه چې په هغه کی اخلاص او صداقت نه وی .

(رابعه بصري رحمه الله عنها)

د عيبونو لټول

يو چا بلبل ته وويل چې څومره ښه آواز لرې خو کاشکی تور نه وای !

سمندر ته يې وويل چې څومره ګټور يې خو کاشکی تريو نه وای !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلاب ته يې وويل چې څومره خوش بويه يې خو کاشکې بې اغزيو وای !

هغوی ورته وويل چې اې انسانه ، څومره بختور يې چې « اشرف المخلوقات » يې ، خو کاشکې دې د بل عيب نه لټولیً !

الله تعالی سختې نه خوښوي

دا ثابت حقيقت دی چې الله تعالی سختي نه خوښوی ، او ښايي له همدې امله په ژبه کې هډوکی نسته (والله اعلم) .

رسول الله (ص) فرمايلی دي : څوک چې پر الله جل جلاله او د آخرت په ورځ ايمان لری يا خو دې د خير خبره وکړي يا دې چُپ پاته سي .

وايي چې کوم وخت ژبې په خوله کې ۳۲ غاښونو ته وويل چې تاسی زما ځنګه ښه ورونه ياست . پر ما څونه ډيره پاملرنه کوئ . ستاسو د دې پاملرنې له امله زه ستاسو په منځ کې څومره آزادانه خوځيږم او ړغيږم .

غاښونو په ځواب کې ورته وويل چې : خورې ، تا خو صحيح خبره وکړه ، مګر ته هم بايد زموږ خيال وساتې . داسی نه چې د خلکو سره بد چلند او تونده لهجه استعمال کړې او موږ په بلا ګرفتاره کړې ، يعنی چې څوک ستا ۳۲ ورونه د کور څخه دباندی و نه شړی .

عجيبه ده !

دلته هر څوک د خپلې راتلونکې د سمون او ښه والی په فکر کې دی ، خو دا يې هيره کړې ده چې : آيا آخرت هم ستره آينده نه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهترین فرصت

رسول الله (ص) فرمايلی دي : څوک چی درواغ ويل او په هغه عمل کول نه پريږدي ، نو الله تعالی هيڅ نه غواړي چی دئ خوړل او څښل بند کړی .

صحيح بخاري (حديث نمبر ۱۹۰۳ ـ کتاب الصوم) .

استغفرالله ! نو راځی چی ناحقه لوږه او ناحقه تنده په صحيح روژه سره بدله کړو . بس يوه ټينګه اراده يا رښتين قسم غواړي . همدا مياشت يې بهترينه موقع ده .

شاه کيلی

يو ځوان کوم مشهور شيخ ته ورغی او داسی يې ورته وويل : په ژوند کی می درې قلفونه پيدا کړي دي او ستا څخه يې کيلۍ ګانی غواړم . شيخ وپوښتل چی دا کوم قلفونه (قفلونه) دي ؟ ځوان ورته وويل :

لومړنی قفل دا دی چی غواړم يو ښه واده وکړم ؛

دوهم قفل دا دی چی غواړم کار می ښه برکت پيدا کړی ؛

دريیم قفل دا دی چی غواړم عاقبت می ښه سی .

شيخ په نرمه لهجه ورته وويل چی :

د لومړني قفل له پاره کيلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوهم قفل له پاره کيلي دا ده چې لمونځ پر خپل وخت کوه ؛

د دریېیم قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه .

ځوان عرض وکړ چی آیا دا درې واړه قفلونه په همدې یوه کیلی خلاصیږی ؟

شیخ ځواب ورکړ چی پر خپل وخت باندی د لمانځه ادا کول د ټولو کامیابیو اساس یعنی « شاه کلید » دی .

اې ژبې له خدایه وبیرېږه !

پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی سهار سي نو د انسان په جسم کی چی څومره اندامونه دي هغوی ټوله ژبې ته ووایي : اې ژبې ، له خدایه وبیرېږه ! ځکه چی موږ ټول ستا تابع یو ، که ته سمه يې نو موږ به هم سم یو او که ته ناسمه يې نو موږ به هم ناسم یو (ترمذی) .

هو ، په رښتیا چی ژبه هم کلا ده هم بلا . موږ او تاسی ګورو چی د ژبی وزن ډیر سپک دی ، خو خورا لږ خلک هغه اخیستلای او سنبالولای سی ! حضرت ابوبکر صدیق (رض) فرمایلی دي چی « انسان ته ډیر مصیبتونه د خپلی ژبی څخه وررسیږی .»

په رښتیا هم خوږه ژبه د الله (ج) یو نعمت دی . فیثاغورث ویلی دي چی « د بدن د ټولو غړو له جملې څخه ژبه ډیره سرکښه ده .» نو که موږ او تاسو دغه سرکښه غړی کنټرول کړو ، معنی دا چی تر نیمایی زیات ګناهونه مو کنټرول کړل ! پس الله دی هر مسلمان ، منجمله هر افغان ته د ژبی د صحیح مهارولو توفیق عطا کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هو ګرانو دوستانو ، زهرجنه او نفرت پارونکې لیکنه هم په بده ژبه کی شامله ده !

مسلمان ته ښکنځل

یوه ورځ د جعفر الصادق (رح) مجلس ته یو مسلمان راغی او په مجلس کی یې یو بل مسلمان ته ډیر ښکنځل وکړل .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی آیا د رومیانو سره جنګېدلی یې ؟

هغه ورته وویل چی یا ، نه یم جنګېدلی .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی د کسرا د کسانو (یعنی ایرانیانو) سره جنګېدلی یې ؟

هغه ورته وویل چی یا .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی آیا د کافرانو سره دې جهاد کړی دی ؟

هغه ځواب ورکړ چی یا .

حضرت جعفر (رح) ورته وویل چی سبحان الله ! ستا له لاسه روم ، فارس ، یهود او نصارا ژغورلی دي ، خو مسلمان درڅخه ژغورلی نه دی !

په دې سره هغه سړی ځانته متوجه او اصلاح سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو څومره به ښه وی چی خپله ژبه د ښکنځلو ، بد ویلو او سپکولو څخه وژغورو تر څو ایمان مو شتمن او وجدان مو ځواکمن وی انشاالله .

اوس هم وختي دی

که ته لمونځ نه کوې نو ځان ته دا برأت مه ورکوه چی وخت نلرې ، بلکی داسی فکر کوه چی تا ضرور داسی ګناهونه کړي دي چی الله تعالی نه غواړي تا په خپل حضور کی ودروي .

نو اوس هم وختي دی !

ناکام کوښښ

دنیا او دولت په نصیب سره حاصلیږی او جنت په عمل سره . لاکن موږ دنیا او دولت په عمل سره پیدا کوو خو جنت مو نصیب ته پرې ښنی دی . بویه څنګه به دلته شتمن سو او هلته ګټمن ؟!

حضرت علی (رض) ویلی دي : ـ

وخت او دولت دوه داسی شیان دي چی د انسان په کنټرول او اختیار کی نه دي . وخت یې مجبور کوی او دولت یې مغرور کوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خوښي هم ببغمي

که خوښي او کاميابي غواړې نو دوه شيان هير کړه : هغه « بد سلوک » چې يو چا درسره کړی وی ، او هغه « ښه سلوک » چې تا د چا سره کړی وی . امتحان يې کړه !

وړيا ګټه

ستا غيبت کونکی په حقيقت کی تا ته ګټه رسونکی دی ، ځکه خپلی ښيګڼی ستا د عمل په پاڼه کی ليکی . يعنی خپلی نيکۍ وړيا درکوی .

نو پام چی ته هم کټ مټ خپلی نيکۍ بل ته مفتې ورنکړې !

د انټرنيټ دنيا

يوه ورځ موږ ټوله د دې دنيا څخه ځو . پاته به سي زموږ خبری ، ليکنی ، کامنټونه ، شعرونه ، اپلوډ کړي ويډيوګانی ، خپاره کړي تصويرونه.... چی يا به ښه وی يا بد (دا په مجموع کی زموږ اعمال دي) . ــــ

نو اوس په موږ اړه لری چی خپلو نيکيو ته پايښت ورکوو که بديو ته . که زموږ خوښه وی يا نه ، دا ټول راپسی ليکل کيږی او ستر قاضی ته به وړاندی کيږی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر احسان

آیا پوهیږې چې پر تولنه به ستا لوی احسان څه وی ؟ هغه دا دی چې خپل ځان اصلاح کړه !

په دې سره به د ټولنی یو بد انسان کم سوی او ښه انسان زیات سوی وی !

د ځان اسطاعت

هیڅکله مه وایه چې ستړی یم !

ځکه دا ثابتوې چې کمزوره یې . بلکی induced وایه چې « استراحت او دمي ته اړ یم . »

هیڅکله مه وایه چې نسم کولای !

ځکه د خپل توان او طاقت څخه انکار کوې . بلکی ووایه چې « کوښښ کوم . »

هیڅکله مه وایه چې خدایه ! نو کله ؟ ـ

ځکه د خدای (ج) په کار او فیصله کی مداخله کوې . بلکی ووایه چې « یا الله ! پر صبر می را اضافه کړه . »

په دې سره به نو روحاً پیاوړی یې . امتحان یې کړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د برکت الوتل

چی خبری ډېری سوې ، عملونه کم سول ؛

چی انتقادونه ډېر سول ، اصلاحات کم سول ؛

چی وعدې ډېری سوې ، اجرأت کم سول ؛

چی سینګار ډېر سو ، ښایست کم سو ؛

چی لباسونه ډېر سول ، حجابونه کم سول .

نو د برکت الوتل لا تور وی که سپین ؟

دوې ستری خزانې :

یوه د دې دنیا او بله د هغې دنیا خزانه ده او الله تعالی د دواړو خزانو کیلۍ مورې ته راکړي دي . یعنی د دې دواړو جهانو خزانې تر ژبی لاندی پټې دي .

منځ تشی انسان

که نننی اکثریت انسانان په غور مطالعه کړو نو وبه وینو چی :

ځان یې پرې ییښی وی خو نور نه پرېږدي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زړه يې تور وی خو د نورو زړونه سپينوي !

د ځان د کنټرولولو نه وی خو تولنه کنټرولوي !

او بالاخره الله يې پری ېښی وی خو الله لټوي !

نو آيا دغسی انسان منځ تشی او ګوګ نه دی ؟!

عناد او حسد

د يو ملنګ څخه يې وپوښتل چی ولی په دنيا کی هر څوک ناآرمه حتی غمجن دی ؟

هغه په معنی داره موسکا ورته وويل چی خوښئ خو د هر انسان سره مل دي ، لاکن ستونزه دا ده چی د يوه خوښي د بل درد وی !

استغفرالله .

يو عالم څه ښه ويلی دي :

هغو خلکو ته ډير حيران يم چی د داسی دنيا په تلاښ کی دي چی ورځ په ورځ ترې ليری کيږی خو د هغه آخرت څخه غافل دي چی ورځ په ورځ ورنږدې کيږی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاپانیان یو عجیب ښه متل لری :

که نارې ووهې نو خلک دې « آواز » اوری ؛ خو که آرام ووایې نو خلک دې « خبره » اوری !

هو ، څومره به ښه وی چی پر کلماتو زور وکړو نه پر آواز او غرغړو . دا خو باران دی چی ګلان شنه کوی نه تالنده !

عظیم بری :

کله چي ته د چا بدي وایې ، نو دا ته خپله بدي بیانوې . که هغه بد وی او که نه ، ته خو بد (یا بده) سوې !

نو مه د بل بدي وایه ، مه یې اوره او مه یې مجلس تازه کوه بلکی تحریم یې کړه .

د وجدان محاکمه

کله چی ستا وجدان تا ملامتوي ، محکوموي او جزا درکوي بیا نو ټوله دنیا هم نسي کولای چی تا وبخښی !

نو آیا کوم ظالم او ګناه کار به د خپل وجدان له خوا خپله ملامتي او محکومي ومنی؟

ځواب منفی دی او ځکه نو ظلم او فساد مسلط دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر څو؟

علامه ابن رجب (رح) وايي: « که په نېکو کارونو کي د نېکانو سره سيالي نسې کولای ، د ګناه کارانو سره خو په استغفار او توبه کي سيالي وکړه.»

رښتيا هم ، يوه خوا خو نو وکړه .

« ژوند » په يوه جمله کی

د يو شيخ څخه يې وپوښتل چی تر ټولو ښه نيکي او تر ټولو بد عيب څه دی ؟ ده ورته وويل چی تر ټولو ښه نيکي دا ده چی خپل عيب ووينې ، او تر ټولو بد عيب دا دی چی د بل عيب ووينې !

هو ګرانه لوستونکې ، په دې لنډ ځواب کی د ژوند فلسفه پرته ده ، ښه ورته ځير سه .

يوازی نن لرې !

په ټول کال کی صرف دوې ورځی دي چی هيڅ کار او هيڅ فعاليت نسې پکښی کولای : يوه پرون وه او بله سبا ده !

دواړې هيڅ ستا په اختيار کی نه دي بلکی يوازی نن لرې !

همدا نن ستا هغه سبا دی چې پرون ورته په تمه وې . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانيې يا څو دقيقې يا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ساعته وروسته به همدا نن هم درڅخه پرون سی . پس همدا نن یو څه وکړه .

د بدی ختمول

ږیره لرونکی غلا نه کوی بلکی غل ږیره پریښودلی سی !

لمونځ کونکی ځوک نه خطاباسي بلکی خطا ایستونکی لمونځ کولی سی !

اسلام ظلم او حق تلفي نه مني بلکی ظالم او حق خوړونکی مسلمان کیدای سی !

نو که ته ښه يې ، بدي ختم کړه . یعنی د ګناه کار څخه نه بلکی د ګناه څخه نفرت وکړه !

خوځښت او تکل

هر انسان (منجمله آدولف هټلر) مثبت او منفی اړخ لری . هټلر وايي :

هغه اوښکی چی موږ يې په خپله ناکامي تویوو ، دا هغه خولې دي چی موږ د کامیابۍ له پاره نه دي توی کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل عمل د لارې مل

ته به ښه وظیفه او مقام لرې ، ښه کورنۍ او قوم به لرې ، ښه نوم او نښان به لرې ، ښه کور او موټر به لرې ، ښه مال او دنیا به لرې....

آیا د دغو څخه یو شی هم قبر ته درسره ورې ، بېله عمله ؟

نو مه ناوخته کوه !

سعدي صاحب څه ښه ویلی دي :

هغوی چې پریشاني او عذاب درکوی ترک یې کړه . خو هغوی چې ترک کړې پریشاني او عذاب مه ورکوه .

د هوس ځپل

که غواړې چې د دې دنیا په اړه فکر وکړې ، نو محبس ته ولاړ سه بندیان ووینه ؛

که غواړې چې د هغې دنیا په اړه فکر وکړې ، نو روغتون ته ولاړ سه ناروغان ووینه ؛

او که غواړې چې د دواړو دنیاوو په اړه فکر وکړې ، نو هدیرې ته ولاړ سه د قبرونو څښتنان ووینه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتماد يعنی څه ؟

وګورئ اعتماد يا باور هغه کلمه ده چی په لوستلو يې ثانيه تيرېږی ، په فکر کولو يې دقيقه تيرېږی ، په پوهيدلو يې ورځ تيرېږی ، په عملي کولو يې کال تيرېږی ، خو په ثابتولو يې آن ټوله ژوند تيرېږی !

نو پر اعتماد هم اعتماد ختم سوی دی . ځکه چی خلک بدل سوي دي !

يو عالم عجيبه خبره کړې ده

د هغه چا ښځه مه بيرېږه چی کتابتون لری او ډير کتابونه لولی ؛ بلکی د هغه چا ښځه وبيرېږه چی يوازی يو کتاب لری او هغه مقدس بولی خو هيڅکله يې نه لولی او نه عمل په کوی !

الهي محروميت

که تا لمونځ پريښود ، نو پوه سه چی راحت او برکت بيا ته پريښودلې . په ظاهره به هوسا يې خو دننه به خوسا يې . په ظاهره به شتمن يې خو باطناً به نيستمن يې . په ظاهره به عقيل يې خو اصلاً به ذليل يې .

دا ځکه چی الله تعالی شړلی يې او په خپل حضور کی دې نه دروي . نو راوګرځه او ځان په دې امتحان کی بريالی کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا مه پرېږده

ځینی وختونه دعاوی د رب فیصلې نه بدلوي ، مګر ستا زړه بدلوي او هغه د رب د فیصلو سره مطابق کوي !

د ژوند بنسټونه

یو عالم څه ښه ویلی دي : د فقر او بیوزلۍ پر مهال صادق والی ، د شتمنۍ پر مهال ساده والی ، د قدرت او مقام پر مهال مؤدب والی ، د عصبانیت پر مهال چُپ والی د ژوند د تخت څلور پایې دي .

نیکمرغي او بدمرغي

موبایل تلیفون دروند نه دی یعنی ډیر وزن نلری او په جیب کی ښه آسانه انتقالیږی . خو دومره یې مه درنوئ چی په قیامت یې تر عهدې نسیً وتلای او د ګناه شاهد مو وی ! (یعنی صحیح یې استعمال کړئ) .

دوه مخي

ډیرئ خلک عجیبه دي . کله چې د دوی د ګناه په اړه خبره وسي نو په تینګار سره وایی چی « الله غفور او رحیم دی » . خو د نورو د ګناه په اړه بیا په تأکید سره وایی چی « الله سخت عذاب ورکوونکی دی » !

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې انصافي

که موږ قرآن کریم هیڅ نه تلاوت کوو او پورته مو په دوړو کی میاشتی ، آن کلونه همداسی ایښی وی ، نو بیا دا حق لرو چی د غم او مصیبت پر مهال یې راواخلو او الله ته یې شفیع کړو ؟ آیا دا بې انصافي نه ده ؟

که موږ د صدقې له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله څخه د جنت لوړترین مقام غواړو . یعنی ځومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو ! آیا دا بې انصافي نه ده ؟

نو راځی چی اول خپل وجدان قاضی کړو ، بیا پر مخ ولاړ سو . دې ته د بې انصافیِ د تباهیِ ذریعه وایی .

د ژوند لوریٔ

یو عارف څه ښه ویلی دي : « ژوند اول اختیاري دی خو وروسته جبري سی . یعنی نن چی هر څه په خپل اختیار کرې ، سبا هغه په وچ زور او جبر سره ریبې .»

نو ولی ښېګڼی و نه کرو ؟!ل

مشکل وخت

درې ډوله خلک هیڅ نه هیرېږی : هغه چی ستا سره یې په « مشکل وخت » کی کومک وکړ ؛ هغه چی ستا په « مشکل وخت » کی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازې پرېښوولې ؛ او هغه چې ته يې په دغه « مشکل وخت » مبتلا کړې .

د نفس غلامي

د شيطان د ګمراه کولو او ګناه کار کولو له پاره بل شيطان نه دی راغلی بلکی همدا نفس و چې ابليس يې ورڅخه جوړ کړ .

اول د ځان سمون

زموږ زياترو ذهنيت د يو لړ منفی غوښتنو ، منفی برداشتونو ، منفی غبرګونونو ، منفی ګومانونو او منفی برخوردونو څخه دومره ډک دی چې د بدلون او سمون تولی کړکی يې تړلی دي او هيڅ پوهاوئ تأثير نه پر کوی .

نو موږ ايماني ، اخلاقي او وجداني مسؤليت لرو چې خپل دغه ناوړه طرزالعمل بدل کړو تر څو الله تعالی مو روان حالت بدل کړی (الرعد : ۱۱) .

ولی توبه ځنډوې ؟

آيا د ګناه سره دې قرارداد کړی دی چې حتمأ به يې کوې ؟ آيا د الله تعالی څخه دې تضمين راوړی دی چې تر بوډا کيدو پوری به ژوندی يې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره ! ډېری هدیرې په هغو ځوانانو ډکی دي چی غوښتل یې د زړښت پر مهال توبه وباسی . نو مه ناوخته کوه .

روایت دی چی کله جهنم ته ننوت (العیاذ بالله) هلته یې د دنیا یو ملګری هم ونه لیدی ، ځکه هغوی ټولو د ده له مرګه وروسته توبه ایستلې وه . نو پوه سه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

د قبر قدر !

هغه خلک چی په ژوندوني یې په باک نه راوړو او اهمیت نه ورکوو ، نو تر مړینی وروسته یې پر قبرونو کتیبه یا سوانح ولی لیکو ؟ دا هغه ته څه ګټه لری ؟

نو غوره دا ده چی د ژوندیو له پاره کتیبه جوړه کړو یعنی قدر یې وکړو . تر مړینی وروسته یې قدر د قبر دی !

د قبر قدر خو نه اسلامي اصل دی نه فلاحي . بلکی بدعت او غفلت دی .

تلیاته بری

که په دنیا او عقبا کی بری غواړې نو د خپل ژوند له پروګرامه دا خبره وباسه چی « خلک به څه وایی ؟! » بلکی پر ځای یې دا جمله ور اضافه کړه چی « الله تعالی به څه وایی ؟! »

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعدي صاحب څه ښه ویلی دي :

عاقل او بې عقل دواړه لږ یا ډیر عیبونه لری . خو عیبونه یې فرق لری . داسی چی عاقل خپل عیب پخپله وینی لاکن د بې عقل عیب دنیا وینی .

د الله تعالی نافرماني څنګه کوو؟

لومړی ـ که زموږ عقیده دا وی چی الله تعالی مو نه وینی (نو ځکه ګناهونه کوو) ، پس یقیناً چی کافران یو ؛

دوهم ـ که زموږ عقیده دا وی چی الله تعالی مو وینی خو بیا هم ګناه او د هغه نافرماني کوو ، نو ډیر بې حیا او سپین سترګي یو ؛

دریم ـ که دا وایو چی د الله تعالی عذاب تحمل کولی او زغملی سو ، نو درواغجنان یو ؛

څلورم ـ دنیا په نصیب سره حاصلیږی خو آخرت په محنت سره ګټل کیږی ، لاکن موږ برعکس د دنیا له پاره محنت کوو خو آخرت و نصیب ته پریږدو ، نو دا زموږ ناپوهي او ګمراهي ده .

هو ، د دې منکراتو کول او د اوامرو نه کول ښېله شکه د الله تعالی نافرماني او سرکښي ده چی انجام یې بربادي ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهمه تولنیزه باریکي

د منفی او غلطو خلکو سره د تګ راتګ یا ارتباط بندوَل یوه ناچاري ده ، خو دا لیری والی باید په دې معنی نه وی چی د هغوی څخه کرکه لرو ، بلکی د ځان درنښت (یعنی د بې قدرۍ مخنیوئ) دی .

الـهي ګرانښت

انسان پر الله تعالی باندی دومره ګران دی چی د ده په خاطر یې شیطان له ځانه لیری کړ . خو انسان دومره غافل او ناشکره دی چی د شیطان په خاطر یې الله تعالی له ځانه لیری کړ !

مهمه باریکي

اې انسانه ! ته د لنډ ژوند له دې سفره فقط یو وار تیریږې . نو که په دې سفر کی پر انسانانو کوم لوی یا کوچنی احسان کولای سې باید ویې کړې . ځکه چی بیرته پر همدې لار بیا هیڅکله نه راګرځې !

ننی لویه ستونزه

زموږ لوی مشکل دا دی چی د افراط یا تفریط په حال کی یو : یا له حده وتلي قهرجن یو ، یا له حده وتلي خوش باوره یو که عقده یا عقیده ده ، که سیاست او قضاوت دی . دواړه حالتونه مو ناکامۍ ته بیايي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت د بل له پاره

د یو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چې یوه ښځه ډیر زیات عبادت کوي ، د ورځې یې روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چې غیبت هم ډیر کوي . د دې ښځې حالت څنګه بولې ؟

عالم ورته وویل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نېک اعمال یې هغه چا ته ځي چې غیبت یې کوی .

هو ، د دغسی مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسی خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چې لرګی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسی معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی !

د ګناه شاهدان

ته په پټه او یوازیتوب کی ګناه کوه . مګر لږ تر لږه څلور عیني شاهدان لرې چې هغه زړه ، سترګي ، غوږونه او لاسونه دي .

الله تعالی فرمایی چې په دغه ورځ به د دوی (یعنی ګناه کارانو) خولې بندي (یعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به یې شاهدي ادا کړی چې په دنیا کی یې څه کول (یس : ۶۵) .

نو هغوی چې په ښکاره ګناه کوی ، څومره شاهدان به یې وی ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويی او ځانپالنه

خواجه نظام الدين اوليا څه ښه ويلی دي :

اې مسلمانه ! هر مسلمان چی ووينې تر ځان يې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی يې او هغه ګناه کار وی . کيدای سی دا ستا وروستی اطاعت او نيکي وی خو د هغه وروستی ګناه وی ، چی له امله به يې ته ګناه کار سې او هغه نيکوکار!

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کی) هغه ګناه ده چی د نعمتونو د هلاکت سبب کيږی .

د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چی هلته قطعاً غلطه فيصله نه کيږی .

هلته نه حاضرين سته ، نه مراجعين ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکيلان ! بلکی صرف « دوه محرران » او يو « ستر قاضی » سته او بس !

مجازات او مکافات

تر يوې ګناه وروسته د بلی ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر يوې نيکۍ وروسته د بلی نيکۍ کول اصلاً د هغې اجر دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمايی : عمر نه زياتيږی مګر په نيکۍ سره ، تقدير نه بدليږی مګر په دعا سره (ابن ماجه ۴۰۲۲) .

نو د ځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د يو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟!

نابللی ميلمه

دا داسی بې پروا ميلمه دی چی د سهار او ماښام خيال نه ساتي . د ننوتو په نيت د کور دروازه هم نه ټکوي او هيڅ ديوال يې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت يې هم مخه نه سي نيولای . نه رشوت ـ اخلي او نه واسطه پيژني . دا ډير بې لحاظه ميلمه دی چی د هيچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ .

هو ، دا نابللی ميلمه « مرګ » دی چی نابېره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توښه برابره کړه داسی نه چی ناوخته سی !

انسي شيطان !

د نورو هغه عيبونه مه څرګندوه چی الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . يعنی د الله تعالی په اراده او فيصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شيطان مه جوړوه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي تږاو او دعا

دا ځومره ښه احساس دی چې کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرې خبر وی ، خو بیا یې هم زموږ څخه ویل غواړی .

ځان ارزوَنه

شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) څه ښه فرمایلی دي : « مومن په حق خبره راضي وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ؛ خو باطله خبره یې ناخوښه وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ! »

خو موږ ؟!

په ګرېوان کی وګوره !

کافر چی ووینې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثنا ووایه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووینې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووایه ؛

جاهل چی ووینې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووایه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووینې نو د عافیت له امله د الله حمد او ثنا ووایه .

په ګریوان کی وګوره ! ړوند د دنیا د لیدلو ، کوڼ د اوریدلو ، ګوډ د یو ګام اخیستلو او ګونګی د یوې خبری کولو ارمانجن دی .

خو ته لیدلای سې ، اوریدلای سې ، تللی سې او ږغیدلای سې .

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شیان هم غواړې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږه او وګوره !

لا تر څو به زمانه ترټې ؟ دا یې حل لاره نه ده . متل دی چې له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه !

د زمانې څخه شکایتونه مه کوه . بلکې خپل ځان بدل کړه چې الله دې روان حالت بدل کړی (الرعد ١١) .

کثیف او نجس عمل

یو ځل خو سترګې پټې کړه او داسې فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښې ژوېې او په خوله کې یې اړوې را اړوې . تر شونډانو دې د دې غوښو وینې څڅیږی ، او د سرو غوښو ټوټې دې په غاښونو کې یو څه هم بندې وی .

دا مهال به دې سترګې څومره سرې وی ، زړه به دې څومره ډېره وی ، څیره به دې څومره وحشې وی او حالت به دې څومره شهواني وی . دا به څنګه نجس او ناولی عمل وی ، ها ؟

آیا دغسې کرغیړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وی نو ښه ډیر غیبت کوه !

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غیبت نه کوم . د غیبت اورېدل هم په غیبت کې شامل دی ، منع یې کړه یا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنۍ او ټولنې سره ستا نیکي وی . ولې دغسې وړیا احسان او نیکي نه کوې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولنیز انحراف

دا ځومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تریخ حقیقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو ځومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره یې کوو .

د غیبت او حسد پیوستون

علما وایی چې انسانان په درې دلیلونو سره تر شا خبری درپسی کوی یا ستا غیبت کوی :

لومړی ـ کله چې ونسي کړای ستا دریځ ته ورسیږی یا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی .

دوهم ـ کله چې هغه څه ونلري چې ته یې لرې ، نو دې غیبت او پس ګویي کوي .

دریم ـ کله چې وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی یعنی ستا تقلید وکړی خو نه یې سي کولای ، نو غیبت او تر شا خبری درپسی کوی .

دې ته د غیبت او حسد پیوستون وایی . راځی چې اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ، خپلو دوستانو او خپلو مجلسیانو ته وګورو او هر یو جلا جلا و ارزوو . ښایی هیڅوک یا خورا لږ ځنی خلاص وی .

لا بیا هم نه ترې منع کیږو ؟ استغفرالله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

له فتنو او جنجالو ځان ساتنه

آیا د چُپ والي یا خاموشۍ اهمیت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تیره کله چی : اختلافات ډیر وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاینحله وی ، علم لږ وی ، او دلیل بې وسه او بې کسه وی !

د خلکو امتحانول

که د چا صبر او حوصله ازمایې نو انتقاد پر وکړه ، بیا وګوره !

که د چا اخلاص ازمایې نو مشوره ځنی وغواړه ، بیا وګوره !

که د چا غرور او ځانپالنه ازمایې نو خبره یې ومنه ، بیا وګوره !

که د چا خوی او خصلت ازمایې نو سفر ورسره وکړه ، بیا وګوره !

او که د چا سخاوت ازمایې نو پور ترې وغواړه ، بیا وګوره !

له ډوبیدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشویش یا پریشانۍ سره د پرون مشکل قطعأ نه حلیږی بلکی د نن سکون هم له منځه ځي او د یو مبهم سبا په غیږ ورځې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپيڅلو اوبو ځان ومينځه .

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چې الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چې په خيرنه او دوړنه څېره يې په وړاندې ودرېږې . که ته وغواړې يا نه ، که دې خوښه وی يا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتمأ درباندی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چلیږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

شتمن فقير

کله چې ته وصيت پاڼه ليکې (يا شفاهي وصيت کوې) ، آيا خبر يې چې يوازينی څوک چې ستا د مال او دولت يا جايداد څخه محروم پاتيږي ، هغه ته پخپله يې ؟!

چا ته خپل سهم پرېږدې ؟ آيا هغه اولاد ته چې ډېر ژر به دې هېر کړی ؟ که هغه اولاد ته چې ستا د سهم يوه سلنه به هم نه درپسی خيراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی يې ، ستا د خپل سهم زياته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چې ناوخته سی ! آيا پوهيږې چې صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی يې ضايع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پرېږدې چې د دنيا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو پوه سه چې شتمن فقير يې (يعنی دلته شتمن او هلته فقير) !

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتیا او دروغ

رښتیا حق دی او دروغ ناحق دی . رښتیا د انسان تر پیدایښت پخوا لا موجود وو ، خو دروغ موجود نه وو . یعنی حقیقت طبیعی دی خو دروغ مصنوعي دی .

پس ویلی سو چی حقیقت شتون لری خو دروغ اختراع کیږی

د حلال برکت

مالک بن دینار (رح) فرمایلی دي : که څوک تر یوه حرام دینار تیر سی نو دا هغه لره تر یو لک دینارو صدقه کولو هم ښه دی .

ننني دوستان

که یو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوېِ چی ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوېِ چی درته « لازم » وی ! دا چی بوغیَ (فوقانه ـ غباره) دربانَدی چاودي مه خښمیږه . پخپله دېِ تر حد زیاته هوا ورکړېِ وه !

الهي سزا :

د هغه انسان د خاموشیَ یا پټي خولې څخه وبیریږه چی تا یې زړه آزار کړی دی خو هغه هیڅ نه وایی یا هیڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پریږدي . نو خبردار اوسه چی الله تعالی یې هم ژر یا وروسته بدله درڅخه اخلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي رحمت

د ابن سینا څخه یې وپوښتل چی ژوند څنګه درباندی تیریږی ؟

ده ورته وویل چی د ګناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهیږم د الله تعالی شکر د څه له رویه ادا کړم ، آیا د نعمتونو پر ډیروالې یې او که د ګناهونو پر تیروالې یې ؟

ستر احسان

که یو چا ته داسی جمله ووایې یا داسی خبره وکړې چی له امله یې هغه شخص الله تعالی ته یو څه ورنږدې سي او بدي یې یو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا یوه ستره نیکي ده چی د هر چا نه په نصیب کیږی .

څومره آسانه ! بس یوه پاکه اراده غواړی .

ترخه حقایق :

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه بالله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی .

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي . ترخه حقایق :

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه باله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی .

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي .

د زړه ډاډ او سکون :

پیغمبر علیه السلام فرمایی : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د یو چا عیب بیان کړې ، نو خپل عیبونه در په یاد کړه .

د علم انفلاق

د یو عارف څخه یې وپوښتل چی علم کله ماتیږی او کمیږی ؟

ول کله چی ملنګ یا درویش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنیا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزیه کیږی !

له غمه بې غمیً :

رسول الله صلی الله علیه وسلم چي به کله د یو غم یا مصیبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به یې کاوه . (رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چی موږ هم دغم غلطولو دغه بهترینه طریقه خپله کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

متوجه اوسه :

که خپل نفس د خیر په کارونو کی لګیا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی .

له مرګه ویره

اصلی او واقعی مسلمان هیڅکله د مرګ له یاده نه بیریږی ، دا ځکه چی مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چی یو مؤمن ځکه د مرګ له یاده نه بیریږی چی اسلامي ارکان او فرایض یې پر ځای کړي وی .

خو د دې برعکس د مرګ له یاده هغه کسان بیریږی چی اسلام یې خورا لږ او یا هیڅ نه وی عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له یاده بیریږی .

د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجیبه دنیا ده . په ژوند کی د ټولو انسانانو نومونه او لباسونه بیل بیل وی . یو شتمن وی بل غریب ، یو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ یو انجینیر وی بل ډاکټر ؛ یو استاد وی بل شاګرد ؛ یو سوداګر وی بل سوالګر.....

خو تر مړینی وروسته د ټولو یو نوم وی : مَیِّت (یعنی مړئ) یا جنازه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تولو یو ډول قبر وی ، د تولو یو ډول کفن وی ، د تولو یو ډول لحد وی هغه که شاه دی یا ګدا !

په رښتیا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی یوه او بله دنیا ده ، خو واټن يې فقط یو نیم متر دی !

فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمایلی دي چی ژوند فقط دوې ورځی دی . یوه ورځ ستا په ګټه او بله يې ستا په زیان ده .

نو په هغه ورځ چی ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چی ستا په زیان ده « صبر » کوه .

په رښتیا چی د بریالیتوب عملی نسخه ده !

د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وری او د پیسو موړ نسته . علما وایی چی پر موړ ناپوهان دری حقونه لري :

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم ـ شفقت او مهرباني : که د هغوی څخه کوم غلط او ناسم کار ووينئ نو د کرکې پر ځای به شفقت پر کوئ .

دريم ـ لارښوونه او متوجه کول : د هغوی دريم حق دا دی چی سمه لارښوونه به ورته کوئ ، خير دی که هغوی يې مني يا نه .

هو ، که موږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، يعنی د ناپوهانو حق ادا کړو ، نو دنيا او عقبا به مو ځلانده وی .

ودريږه او شا ته وګوره !

د غلطيو په منلو ، زړه سَمَوَلو او ګناه پريښودلو کی ځنډ مه کوه ، ځکه لاره چی څومره اوږديږی راستنېدل هغومره ګرانيږی .

خورا مهم تجارت

کله چی د دنيا د مفليسی څخه په تنګ راسې او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، يعنی صدقه ورکړه .
امتحان يې کړه !

ته به ووايې چی هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده....

(c) ketabton.com: The Digital Library

عواطف

کله چی ګناه کار انسان وژړل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه .

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه !

عقیده او حقیقت

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی .

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی .

له همدې امله خلک تل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر !

------- -------------------------- ----------

ازلي دښمن

ښایی ځینی کسان امریکا ، برتانیه ، روسیه ، اسراییل..... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولی . خو دوی یوازی د انسان دا دنیا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چی تر دوی ډیر خطرناک دی . هغه کولای سي چی د انسان دنیا او آخرت دواړه خراب کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابلیس » نومیږی چی لقب یې « شیطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلې او تجهیزات لری . آن یوه ثانیه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کیږی .

نو زموږ جنګ د دغه لعین دښمن سره فرض دی .

الحمدُلله کتاب پایٍ ته ورسېد

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library